№ 177. Sobota 2. Sierpnia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina *Chotylub* obwodu żółkiewskiego, dla założenia szkoły trywialnej w temże miejscu, zobowiązała się na wieczne czasy, z budulcu przez właściciela realności *Tytusa Zarzyckiego*, ofiarowanego, wystawić stosowny budynek szkolny i ten zawsze w dobrym stanie utrzymywać, posprawiać i dostarczyć potrzebne porządki szkolne, czuwać nad ochędóstwem szkoły, drzewo opałowe do szkoły dostawiać i porąbać, i nareszcie na uposażenie nauczyciela 179 zł. w. a. na rok dawać.

Na utworzenie funduszu, z którego dochodów możnaby zakupywać drzewo na opał szkoły potrzebne, ofiarował rzeczony wyżej właściciel realności kwotę 52 zł. 50 c. w. a., pan Rojowski dziedzic tyleż, a gmina 86 zł. 80 c. w. a., za co kupiono 3 obligacye indemnizacyjne w nominalnej wartości 250 zł. m. k. i na imię szkoły trywialnej w Chotylubiu przepisać dano.

Temi ofiarami okazaną gorliwość o rozszerzenie nauki między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo galicyjskie z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

(Ofiary na dotkniętych powodzią i na pogorzelców.) Na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu tarnowskiego zebrano jeszcze w powiecie Nadwórniańskim 12 zł. 50 c. w. a.

Na pogorzelców w *Mielcu* wpłynęło w drodze składki: do urzędu powiatowego w *Manasterzyskach* 2 zł. 10 c.; do urzędu powiatowego w *Stryju* 1 zł. w. a.; a do urzędu powiatowego w *Niżankowicach* na pogorzelców w *Mielcu* 17 zł. 20 c., na pogorzelców w *Tarnobrzegu* 7 zł. 50 c., a na pogorzelców w *Zabłotowie* 2 zł. 35 c., które to pieniądze zostały już odesłane na miejsce przeznaczenia.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Ministeryum sprawiedliwości nadało opróżnioną posadę sekretarza rady przy złoczowskim sądzie obwodowym, *Karolowi Fügerowi-Rechtborn*, zostawionemu do dyspozycyi sekretarzowi rady byłego sądu komitatowego w Tyrnawie.

Część nieurzędowa.

Lwów, 1. sierpnia. W numerze 175. „*Dziennika polskiego*" napotkaliśmy korespondencyę z „pod Karpat" z napisem „*Coś o nuova Societa comerziale.*" Szanowny korespondent zaledwo wspomniawszy o tej „*Societa comerziale*" zwraca się na samym wstępie do nas, i krom licznych zapytań do rzeczy, a przynajmniej do nas nie należących, występuje z radą, ażebyśmy zaniechali zawistnej jakiejś polemiki; następnie zaś twierdzi, iż chociażby krajowemu Towarzystwu droższe nawet premie opłacano, aniżeli innym towarzystwom asekuracyjnym, to jednak zawsze to będzie dla kraju korzystnem, bo grosz zostanie w kraju i dobrze będzie użyty. Na korespondencyę tę w kilku tu słowach odpowiedzieć musimy.

Zdaje się najprzód, że szanowny korespondent pisma naszego, a raczej tego, co o towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń powiedzieliśmy, wcale nie czytał. Sądzi podobno o nas ab invisis jedynie z żółci, z jaką *Dziennik polski* przeciw nam wystąpił. Bo wiedziałby przecie, że my z nikim polemiki wcale nie wszczynaliśmy. Mając sobie przesłany do zamieszczenia wyciąg z rachunków krajowego towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, poczyniliśmy nad nim w interesie samego towarzystwa uwagi, jakie nam się z rzeczy nasuwały. Uwagi zaś te nasuwały się nie tylko nam samym, ale i licznej interesowanej publiczności, której organem tylko byliśmy. Zwracając zaś uwagę na usterki, które nam się dostrzedz zdawało w zarządzie towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, wierni byliśmy obowiązkowi i powołaniu naszemu, i na tej drodze większą zapewne przysługę krajowej instytucyi wyświadczyliśmy, niżeli szanowny korespondent z „pod Karpat" i podobni jemu, a pewno nieproszeni panegirzyści.

Ze zdaniem zaś szanownego korespondenta, iż chociażby nawet krajowemu towarzystwu droższe premie opłacano, jak towarzystwom zagranicznym, to jednak grosz ten dobrze będzie użyty, bo w kraju pozostanie, — ze zdaniem tem zgodzić się nie możemy, i nie zgodzi się z niem nikt, kto tylko zdrowem okiem na rzeczy zapatrywać się będzie. Chociaż zaś szanowny korespondent widoczny ma wstręt do cyfr, to my jednak do cyfr odwoływać się będziemy, bo cyfry rzecz tę najlepiej wyjaśnią, a dowód na cyfrach oparty, zawsze jest najsilniejszy.

Otóż przypuśćmy, żeby towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń opłacano na przykład 300.000 reńskich za ubezpieczenie takiej wartości, jakąby w zagranicznych towarzystwach za 200.000 ubezpieczyć można, to w takim razie kraj straciłby wyraźnie 100.000 reńskich, bo sumę tę straciliby ubezpieczeni, droższe premie opłacając. Niktby tej zaś nie zyskał, bo towarzystwo na wzajemności oparte, zysku nie ma na celu, i nic nie zyskuje. Suma więc ta nie byłaby dobrze dla kraju użyta, ale raczej bezpowrotnie stracona, jako bezowocowo spożyta.

Nie do nas to należy tłumaczyć szanownemu korespondentowi, że pieniądz za granicą wydany lub za granicę wysłany, w tenczas tylko jest dla kraju stracony, jeżeli nic za niego nie nabyto, lub nabyto rzeczy, wartości nie mające, albo takie, bez których obejść się można. Bo pieniądz sam przez się nie jest wartością, jest tylko reprezentantem, znakiem wartości, wartością zaś samą są tylko owoce pracy ludzkiej. W dalsze wywody pod tym względem wdawać się nie widzimy potrzeby; znalazłby je szanowny korespondent w pierwszem lepszem katechizmie ekonomii politycznej. Ta zaś nauką szanowny korespondent z pod Karpat snać się nie zajmuje, jak zwykle ci, co po dziennikach naszych do rady przeczy publicznej zasiadają.

Co do wypadku ubezpieczenia w „Societa comerziale", to zakład ten sam z niego usprawiedliwić się winien. Nie naszą to rzeczą, stawać w obronie tego lub jakiegokolwiek towarzystwa asekuracyjnego.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 31. lipca. (Nowiny dworu. — Przejazd dyplomatów.) Jego Mość Cesarz odwiedzał przedwczoraj po południu obóz w Wimpassing.

— Ze Stambułu przyjechał tu *Reher Khan*, a z Paryża serbski ajent *Weljevich* w przejeździe do Belgradu.

— Minister wojny fzm. hrabia *Degenfeld* przybył 30. b. m. z Karlsbadu do Monichowa, a za kilka dni powróci do Wiednia.

— Prezydent sądu handlowego, baron *Raule*, odjechał do Salzburga.

(Posiedzenia izby deputowanych z 30. lipca.)

Zagaił posiedzenie prezydent Dr. *Hein* o godzinie 12½ w południe.

Na ławie ministrów zasiedli pp. *Schmerling*, *Plener* i *Lasser*.

Sprawozdanie względem *fabryk eraryalnych* zostało po raz trzeci odczytane i przyjęte.

Potem nastąpiła dalsza debata nad *monopolem soli*.

Wniosek *c)* względem utworzenia korzystniejszego odbytu soli krajowej, przyjęty został bez debaty.

Przy wniosku *d)*, który radzi dla ulżenia niedostatkowi mieszkańców górskich w Galicyi i Węgrzech zaprowadzić po części tak zwaną sól *limito*, a po części wyrabianie tańszej soli, wyraża *Mogilnicki* życzenie, ażeby sól dla ludzi była tańsza niż dla bydła, co się da łatwo osiągnąć stosowniejszą manipulacyą, a jest nieodzownie potrzebnem dla ludu wiejskiego w Galicyi.

Jego Excel. *minister finansów*, odpowiadając na uwagi poprzedniego mówcy, wyjaśniał system manipulacyi ze solą, poczem izba przyjęła wniosek *d)* bez odmiany.

Wniosek lit. e) odnosi się do szkody, jaką prowincyom Styryi i Karyntyi wyrządziło zaprowadzenie ceł międzykrajowych w roku 1849, zniesienie różnicy, jaka istniała w cenach soli do roku 1858 i uchylenie tańszego transportu soli wodą.

Rechbauer wyjaśniał te niedogodności ze względu na Styryę, i proponował wyrazić dobitniej życzenie, ażeby je uchylono.

Jego Excel. *minister finansów* oświadczył, że rząd zwrócił już swoją uwagę na ten przedmiot.

Deputowany *Gichnitzer* przemawiał za przywróceniem wodnego transportu soli na rzekach *Traun* i *Salza*.

Przy głosowaniu przyjęła izba wniosek *c)* z dodatkami Rechbauera i Gichnitzera.

Wniosek *f)* względem niektórych koncesyi dla mieszkańców Wybrzeża został również przyjęty.

O godzinie 2¼ uchwaliła izba na wniosek prezydenta dla naradzenia się nad sprawami wewnętrznemi, zamienić posiedzenie w poufne, i przeto dalszą debatę nad *monopolem soli* odłożono na jutro.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z 25. lipca.)

W izbie wyższej rozpoczyna obrady drugi odczyt bilu, względem budowli fortyfikacyjnych. Earl of Ellenborough wbrew temu, co utrzymują członkowie izby niższej, użala się przy tej sposobności na słabe uzbrojenie Anglii. Francya posiada 400,000 wojska i 266,000 gwardyi narodowej, a oprócz tego w trzech tygodniach, może wystawić 200.000 wojska, jeżli zechce wtargnąć do Anglii. Przeciwnie Anglia na swoją obronę miałaby ledwie 43,000 regularnego, i 200.000 nieregularnego wojska. Użala się dalej na brak okrętów pancernych, i żąda, aby Anglia pod tym względem przewyższyła nietylko Francyę, ale wszystkie na świecie mocarstwa nadmorskie. Książę Somerset minister marynarki zaprzecza, że kraj

pozbawiony jest środków obrony, i zapewnia, że admiralicya usilnie pracuje nad budową okrętów pancernych. Książe Cambridge i Earl of Malmesbury przemawiają za bilem, a Earl Grey utrzymuje, że proponowane fortyfikacye nie zdołałyby przeszkodzić wylądowaniu nieprzyjaciół i że niepolitycznie jest wśród pokoju pieniądze przez pożyczki nagromadzać. Earl Russell oświadcza się przeciw mniemaniu, że zadaniem armii jest powstrzymywać napad, i wynurza swoje zaufanie do pokojowych zamiarów i przyjaznego usposobienia Francyi. Drugi odczyt dozwolony.

Francya.

Paryż, 28. lipca. (Poczta paryska. — Wiadomości z Chin.) Jenerał Forey opuścił dziś rano Paryż, udając się do Cherbourga w towarzystwie szefa sztabu swojego i trzech adjutantów. Zdaje się jednak, że nie odpłynie z Veracruz aż po nadejściu poczty z Veracruz z dnia 3. lipca. Poczta ta oczekiwaną jest dziś w Southampton.

Miasto Paryż buduje teraz kościół protestancki w dzielnicy kościoła św. Magdaleny, którą najczęściej Anglicy zamieszkują. Z powodu zwiększającej się ludności protestanckiej, zaprowadzoną będzie zarazem szkoła dla tysiąca dzieci.

Wielki hotel kompanii nieruchomości, który według sądowego orzeczenia nie może nosić nazwy Hotelu pokoju, nazywać się teraz będzie Wielkim Hotelem paryskim.

Do eskadry francuskiej w Mexyku posłano statek jeden pancerny z obawy, ażeby rząd mexykański nie nabył lub nie pożyczył sobie od stanów unii amerykańskiej okręt jaki podobny do „Merimaka“ lub „Monitora“, czemby mógł zniszczyć całą flotę francuską, gdyby ta nie miała statku podobnie zbudowanego.

Według *Independance belge* smutne miały nadejść wiadomości z Chin. Wojska europejskie wyparte zostały z pozycyi pod Shanghai i blokowane są w tem mieście przez powstańców Taipingów.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 30. lipca. (Wiadomości z Warszawy.) *Dziennik Powsz.* donosi: Najjaśniejszy Pan, mając sobie przedstawione przez jw. b. p. o. namiestnika Królestwa wnioski rady stanu Królestwa o potrzebie:

1. Rozwinięcia ukazu najwyższego z dnia 31. lipca (12. sierpnia) 1856 r. o spółkach komandytowych, przez wydanie oddzielnych przepisów, stanowczo określających istnienie tego rodzaju stowarzyszeń handlowych lub przemysłowych;

2. Reorganizacyi władz w Królestwie na zasadach decentralizacyi onych, jako sposobu uproszczenia administracyi i przygotowawczego środka do osiągnięcia oszczędności w wydatkach skarbu przez zmniejszenie liczby urzędników i korespondencyj, niemniej do rozszerzenia zakresu praw władz średnich i niższych, a w skutku tego ustanowienia normalnych etatów dla wszystkich wydziałów służby;

3. Stosowniejszego rozkładu podatku podymnego i opłaty szarwarkowej, na domy dworskie nałożonej i możności zastosowania opłaty od domów przez służących i wyrobników dworskich zamieszkałych, do opłaty, jaką instrukcya komisyi rządowej przychodów i skarbu z dnia 11. (23.) lipca 1858 r. na domy bezrolne, nie będące własnością dworów, oznaczyła;

Najwyżej rozkazać raczył przygotować odpowiednie projekta, celem wprowadzenia powyższych wniosków w wykonanie.

Magistrat miasta stołecznego Warszawy. — Najjaśniejszy Pan w dniu 25. maja r. b. najwyżej rozkazać raczył: srebro w sztabach i rosyjską srebrną bankową monetę dozwolić do wywozu morzem i lądem przez granicę tak Cesarstwa, jako też Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Finlandzkiego.

Moneta zaś zdawkowa srebrna 72 próby, pozostaje jak dawniej zakazaną do wywozu.

Rosya.

Petersburg, 24. lipca. (Podróż cesarstwa. — Przepisy prasowe.) *Północna poczta* podaje następujące depesze telegraficzne:

Psków 7. lipca. Ich Cesarskie Moście, przybywszy szczęśliwie na stacyę Psków o godz. 4 minut 15, zjadły tam obiad i wyruszyły dalej o godz. 5. m. 15. Do stołu Cesarskiego, oprócz osób składających orszak Ich Cesarskich Mości, zaproszeni byli, cywilny pskowski gubernator, rzeczywisty radca stanu Murawiew i marszałek powiatu Pskowskiego, książę Szachowski, pełniący obowiązki marszałka gubernialnego, w nieobecności tego ostatniego.

Dynaburg 8. lipca. Najjaśniejszy Pan raczył opuścić to miasto o godzinie 11. rano.

St. Petersburgski wojenny jenerał-gubernator, otrzymał z Rygi następującą depesze telegraficzną:

Poniedziałek 9. (21.) lipca. Wczoraj musiano zaniechać, z powodu brzydkiej pogody, spaceru, iluminacyi fajerwerku, projektowanych w Kokkenhusen. Ich Cesarskie Moście zaszczyciły swą obecnością zgromadzenie zebrane w salonach, gdzie miały miejsce ranne przedstawienie i objad. Dziś rano Ich Cesarskie Moście, odbyły przechadzkę po parku, a o godzinie $11^1/_2$ pojechały drogą żelazną Rygską i przybyły do Rygi o godzinie $2^1/_2$. Przyjęcie przygotowane przez mieszkańców tego miasta było przepyszne. Od dworca kolei żelaznej do kościoła prawosławnego św. Aleksego, gdzie Ich Cesarskie Moście były obecne na *Te Deum*, i dalej aż do zamku, ulice były przyozdobione, a liczny tłum postępował za dostojnymi podróżnymi, wydając okrzyki radości. Przybywszy do zamku, Ich Cesarskie Moście przyjmowały powinszowania urzędników cywilnych i wojskowych. Następnie Najjaśniejszy Pan odbył przegląd wojsk stojących w Rydze. Dziś wieczorem ma się odbyć w gmachu giełdowym Rygi bal, dany przez ciało municypalne, a Ich Cesarskie Moście raczą go zaszczycić swą obecnością.

Dep. tel. Ich Cesarskie Moście wyjechały z Rygi dziś o godzinie 10 rano, i przybyły do Mitawy o godzinie $12^1/_2$ wprost do katedry prawosławnej. Następnie Najjaśniejszy Pan odbył przegląd mitawskiego batalionu straży wewnętrznej. Potem Ich Cesarskim Mościom przedstawiały się władze wojskowe i cywilne, szlachta kurlandzka i damy. O godzinie $4^1/_2$ zaszczyciły swą obecnością obiad dany przez szlachtę kurlandzką, a o godzinie 7 wyjeżdżają z powrotem do Rygi. Dostojni podróżni przyjęci tu byli z ogólnym zapałem i radością.

Najjaśniejszy Pan dnia 12. czerwca (v. s.) raczył postanowić, że nim ukończone zostaną prace komisyi prasowej, pozwolenie na wydawanie nowych dzienników i gazet może być udzielane, nieinaczej, jak po poprzedniem porozumieniu się zarządzającego ministerstwem oświecenia publicznego z ministrem spraw wewnętrznych i naczelnikiem III. wydziału własnej Jego Cesarskiej Mości kancelaryi.

Grecya.

Ateny, 18. lipca. (Stan rzeczy w Grecyi.) Ministeryum marynarki wygotowało projekt względem reform w rekrutacyi i organizacyi majtków na wzór systemu francuskiego. Dotąd konskrypcya na majtków odbywała się tylko na wyspach Hydra i Paros, teraz zaś ma rozciągać się na wszystkie wyspy i porty państwa; korpus majtków ma być także pomnożony z 600 na 1000 ludzi.

Po dość długiej nieczynności izba zebrała się przed trzema dniami, aby powziąć wiadomość o projekcie do ustawy względem indemnizacyi towarzystwa greckiej żeglugi parowej, wypłacić sie mającej. Komisya przeznaczona do rewizyi ustaw wyborczych, odbyła dyskusyę nad dwoma ważnemi kwestyami: względem zredukowania liczby deputowanych do ośmdziesięciu i względem wielkiej naturalizacyi. Obydwa te wnioski, których pomyślne rozwiązanie mogło stać się wielce pożytecznem w przyszłości, odrzucono większością jednego głosu.

Utrzymują powszechnie, że odwiedziny księcia Piotra Oldenburskiego mają znaczenie polityczne. Jest on wujem Królowej i przybywa wprost z Petersburga. Urodził się on w r. 1812, pojął w małżeństwo księżniczkę Teresę Nassauską, z którą ma siedmioro dzieci. Wcześnie wstąpił w służbę rosyjską, został jenerałem, i ma tytuł: Jego cesarska Wysokość.

Prawdopodobnie w skutek tajnych doniesień wychodźców w Piemoncie przebywających, rozszerzyła się tu pogłoska, że Garibaldi już wylądował w Albanii. Oprócz tej pogłoski obiegała tu jeszcze inna: że część garnizonu z Lamia za porozumieniem z innemi częściami armii wpadła na terytoryum tureckie. Rzeczywiście 4 żołnierzy z sierżantem i kilku cywilnymi przekroczyło granicę. Z tych powróciło już 2, czyli jak mówią, wszyscy 4. Jeśli się to jednak potwierdzi, rzecz nie jest bez znaczenia.

Kilka tutejszych dzienników przedrukowało list znanego francuskiego publicysty Edmunda About. Jest on tem więcej zajmujący, ile że był pisany w Petersburgu. Następujący wyjątek z tegoż zasługuje na uwagę: Państwo tureckie doczekało się swego końca; to wypadek, który był nieunikniony. Rosya i Anglia spieszą, aby je między siebie rozdzielić. Lecz podczas sporu tych dwóch państw o dziedzictwo Sultana, stawi się trzeci zaborca: prawo narodów. Na zwaliskach Turcyi powstanie wielki grecki naród, jak włoski, który powstał na gruzach despotyzmu klerykalnego. Grecy wyrównywają Włochom w oświacie i odwadze; połączą się nawet, aby utworzyć wielkie państwo. Czegoż potrzeba, aby tę rewolucyę przyprowadzić do skutku? Sposobności i męża. Sposobność jest tuż, męża musicie pomiędzy sobą poszukać. Znajdziecie w waszych państwach dyplomatów i mężów czynu, Cavourów i Garibaldich itd. W teraźniejszym stanie rzeczy list ten działa, jak zapalona głownia.

Turcya.

(Powstanie czarnogórskie. — Szkody w Belgradzie.) W Montenegro na placu boju Turcy wskutek potyczki dnia 14. b. m. stoczonej, odnowili napad. Według depeszy Omera Baszy, wojska jego zająwszy stanowiska koło Sagratz, (Zagarach między Orjaluką i Pławą) wyparli Montenegrynów z Orjaluki i wsi sąsiednich, przyczem wieś i pałac Mirka zostały zburzone. D. 28. rozpoczęli Turcy operacye przeciw Cetynii. Montenegryni według tej depeszy mieli upaść na duchu, lecz widać z niej, że po potyczkach dnia 24. zajmowali jeszcze swoje stanowisko pod Orjaluką. Niewiadomo, czy w tej chwili Montenegryni trzymają się jeszcze w klasztorze Ostrog, który dominuje nad drogami z Niksich do Spuza i Cetynii, zkąd bowiem mogliby w razie potrzeby udać się w góry Berdas, a w swoim czasie zająć tył Turkom, zmierzającym przeciw Cetynii.

Jour. de Constantinople pisze:

Listy z Belgradu otrzymane, podają straty rodzin tureckich, przez nieład tamże poniesione a przedmiotem ścisłego śledztwa rządu sułtańskiego będące, na 50 milionów piastrów.

Kronika.

W Kolbuszowej w obwodzie tarnowskim odbyło się zeszłej niedzieli nabożeństwo dziękczynne na wyzdrowienie Najjaśniejszej Pani, naszej najmiłościwszej Cesarzowej, i przy tej sposobności rozdawano wsparcie ubogim. Po nabożeństwie była uczta u przełożonego powiatu, na której wychylono toasty za zdrowie i pomyślność całego domu cesarskiego.

— Ze Stanisławowa donoszą, że na dniu 12. z. m. w rocznicę urodzin Jej ces. Mości arcyksiężniczki Gizeli, odbyło się w powiecie Delatyńskim i Bohorodczańskim ciągnienie losów z utworzonej dla obwodu stanisławowskiego fundacyi pod imieniem tej Arcyksiężniczki ku wspieraniu dwóch osierociałych dziewcząt, i losy wygrywające po 50 zł. w. a. wyciągnęły: Anna Wasylkowska z Krasny w powiecie Delatyńskim i Anastazya Babiuczuk z Starego Łysia w powiecie Bohorodczańskim.

— (Pożar.) Znowu nieostrożność dzieci z siarnikami była powodem nieszczęścia w Podliskach wielkich, w obwodzie lwowskim. Dnia 28. z. m zapaliły dzieci tamtejszego włościanina Jacka J. siarnikami dóm swoich rodziców i zgorzały wszystkie budynki tego włościanina z całym zasobem siana i zboża, a oraz cały tegoroczny plon 16tu sąsiednich włościan.

— (Teatr w Warszawie) otworzony został na dniu 26go z. m. operą Rossiniego.

— (Neymeyera pociąg dla przejazdki do Paryża i Londynu) odjechał z Wiednia 30. lipca zrana, a składał się z dwudziestu wagonów pierwszej i drugiej klasy. Wszystkich uczestników tej wycieczki było 340, między tymi 20 dam i lekarz z apteką podróżną.

— (Błogosławiony wiek) W pograniczu wojskowem w Ogulińskim pułku granicznym w Jerezanie żyje strażnik graniczny nazwiskiem Iwan Rendulie, który liczy 122 lat. Jest on zupełnie rzeźwy i ma pamięć nieosłabioną W czasie ostatniego przejazdu Bana przez Jezeranę przedstawiał się temaż. Jest to zapewne najstarszy żołnierz w Europie,

(Explozya prochowni) Gazeta wiedeńska z 30. lipca donosi: Dziś zrana między 2 i 2¼ godziną wyleciał w powietrze z okropnym hukiem drewniany magazyn prochu na Simeringer Haide — długości do 6, a szerokości 4 sążni, gdzie złożone było kilka cetnarów prochu i bawełny strzelniczej. W Simeringu, gdzie straszna ta explozya sprawiła wielkie przerażenie, powypadały szyby z okien pobliskich domów, płomyki gazowe pogasły po największej części, a całe miejsce z okolicą było przez 6 do 8 sekund oświecone jak błyskawicą. Wstrząśnienie dało się czuć w mieście, na przedmieściach, a nawet w wielu miejscach okolicy, jak n. p. w Heizingu, Lainz, na dworcu kolei w Liesing i. t. p. Po wybuchu znaleziono na placu, gdzie stał magazyn tylko rozrytą ziemię, a szczątki magazynu leżały do koła w odległości 50 do 60 sążni. Padł przytem ofiarą żołnierz z pułku piechoty księcia Parmy, który podówczas stał na straży, i ciało jego znaleziono w odległości 40 sążni całkiem nagie bez głowy, rąk i nóg. Drewniane budy robotników, które stały w pobliżu, są po największej części zburzone. Przyczyna wybuchu nie jest jeszcze znana.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie lipca b. r. na targach w obwodzie czortkowskim, lwowskim, przemyskim, rzeszowskim, samborskim i żółkiewskim.

	Obwód:											
	Czortków		Lwów		Przemyśl		Rzeszów		Sambór		Żółkiew	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	3	31	4	5	3	95	4	23	3	90	3	97
„ żyta . . .	2	35	2	48	2	34	2	54	2	80	2	27
„ jęczmienia .	2	11	2	18	1	76	1	84	2	12	1	99
„ owsa . . .	1	48	1	51	1	28	1	31	1	31	1	63
„ hreczki . .	2	52	2	66	2	60	2	3	2	6	2	44
„ kukurudzy .	2	56	3	30	.	.	.	.	2	27	.	.
„ kartofli . .	.	80	1	30	1	31	1	9	1	.	1	9
Cetnar siana . . .	1	50	.	80	.	95	1	7	.	91	1	13
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	120	.
„ nasienia konicza	39	33	.	.	.	.	17	88	.	.	30	.
Sag drzewa twardego	8	60	9	50	7	62	7	68	7	76	6	11
„ „ miękkiego	6	50	7	.	5	84	5	75	5	67	4	50
Funt mięsa wołowego	.	10	.	15	.	15	.	13	.	18	.	13
Mas okowity . . .	.	44	.	65	.	77	.	82	.	68	.	48

Bochnia, 24. lipca. Na dzisiejszy targ przywieziono 100 meców pszenicy, 100 m. żyta, 90 m. jęczmienia i 40 m. owsa. Wszystko zboże zostało sprzedane po cenach następujących: mec pszenicy (85 ℔) 4 zł. 75 c.; żyta (75 ℔) 2 zł. 75 c.; jęczmienia (71 ℔) 2 zł. 8 c.; owsa (51 ℔) 1 zł. 75 c. wal austr.

W skutek zawezwania c. k. towarzystwa gospodarskiego wiedeńskiego; uwiadamiamy naszych szanownych pomologów, że to towarzystwo urządza w Wiedniu wystawę owoców, winogron i narzędzi na przedmieściu Rossau w ogrodzie księcia Lichtensteina, która ma trwać od 3. do 15. października b. r.

Wszyscy ci, którzy w tej wystawie zechcą brać udział, mają 1. września r. b. zapowiedzieć, co na wystawę przysłać zamierzają a od 20. do 25. września przedmioty powinny być już oddane do uporządkowania. Ułatwiając przesyłkę przedmiotów na wystawę, obowiązał się p. Franz Staffler, spedytor w Wiedniu, przyjmować przesyłki z dworca kolei żelaznej północnej i oddawać je na miejsce przeznaczone, za wynagrodzeniem 20 kr. od jednego centnara, od mniej ważących przesyłek zaś po 25 kr.

C. k. Towarzystwo gospodarskie wiedeńskie przygotowało 100 sztuk srebrnych medalów do rozdania między najcelniejszych producentów owoców, winogron i fabrykantów narzędzi, tak do sadownictwa, winnictwa, jako też do fabrykacyi wina potrzebnych; — odnośny program szczegółowy znajduje się w kancelaryi towarzystwa gospodarskiego gal.

Z komitetu c. k. towarzystwa gospodarskiego gallicyjskiego.
We Lwowie dnia 29. lipca 1862.

Prezydujący: Hr. *Krasicki* — Zastępca sekretarza: *Józef Grelinger.*

Ostatnie wiadomości.

Wiedeń, 31. lipca. Izba deputowanych załatwiła na dzisiejszem posiedzeniu kilka pomniejszych rubryk budżetu, jako to: 1.) *stemple, taksy i należytości od spraw sądowych i nabytków prawa*; 2.) *myta*; 3.) *niestałe podatki*; 4.) *puncerunek i cymentowanie*; 5.) *cła*; 6.) *połączone należytości*; 7.) *rozmaite dochody*; i 8.) *promesy i losy pożyczkowe*. Izba przyjęła wszystkie wnioski wydziału prawie bez debaty. Tym sposobem niewiele już pozostaje do załatwienia z budżetu tegorocznego; najwięcej zajmie on jeszcze jedno posiedzenie i z niem zapewne odroczy się izba na dłuższy czas, gdyż i na ostatniem posiedzeniu proponował już Winterstein odroczenie sesyi do września.

Półurzędowy dziennik węgierski *Sürgöny* z 30. lipca ogłasza następujące sprostowanie: „Ostatnich dni krążyły pogłoski o rozmaitych zmianach częścią politycznych a częścią administracyjnych. Dla uspokojenia tych, których to dotycze, możemy oświadczyć, że te pogłoski są całkiem bezzasadne.

Poczta zagraniczna nie przyniosła dziś żadnych telegramów; przytaczamy więc z doniesień dziennikarskich co najważniejsze.

Niemałą senzacyę sprawi we **Włoszech** przedłożony już izbie deputowanych projekt ustawy, którym minister sprawiedliwości poddaje władzy świeckiej wszelkie rozporządzenia biskupów pod względem duchowieństwa dyecezalnego. W ustawie tej upatrują w ogóle tylko krok przygotowawczy do innej, nierównie ważniejszej ustawy, mianowicie zajęcia kościelnych posiadłości gruntowych.

Z ostatnich rozpraw *szwajcarskiej rady federacyjnej* podnosi *Indep. belge* oświadczenia Dopplera, podług których miała już annexyjna żądza Piemontu względem Szwajcaryi przybrać cechę bardzo materyalną. Zapytywano już nawet wprost rząd szwajcarski, czy nie odstąpiłby kantonu tessyńskiego za wynagrodzeniem, i wskazywano przytem obce prowincye, któreby Szwajcarya otrzymać mogła.

Z **Serbii** donoszą, że Turcy w Uszycy obsadzili kawiarnię i meczet zbrojnymi, i że mieszkający w okolicy Nissy Turcy schronili się do cytadeli, zabierając z sobą dwudziestu najznakomitszych chrześcian jako zakładników. Teraźniejsze stosunki w Serbii miały już znacznie nadwątlić skarb księstwa. Samo wojsko skoncentrowane w Belgradzie, kosztuje dziennie — jak donoszą gazecie temeszwarskiej — do 15.000 cwancygierów, i miano już naruszyć rozmaite fundusze krajowe na 12.000 dukatów.

Times przepowiada bliskie zakończenie *wojny amerykańskiej*. W Nowym Jorku odbył się niedawno meting dla zachęcenia rządu i ludu do energicznego prowadzenia wojny. Zgromadzenie to jednakże niebyło wcale liczne, i ztąd wnosi dziennik angielski, że stany północne są już znużone walką i chętnie przyjęłyby pokój.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 6. sierpnia: Sprzedaż realności nr. 156 w Buczaczu.

Dnia 13. sierpnia: Licytacya na dostarczenie kamienia na drogi w okręgu Tarnopolskim w Tarnopolu i w okręgu Nadworniańskim w Nadwornie.

Dnia 14. sierpnia: Licytacya na dostarczenie kamienia na drogi w okręgu Kołomyjskim w Kołomyi.

Dnia 20. sierpnia: Wydzierżawienie placowego i opłaty jarmarcznego w Dobromilu i licytacya na dostarczenie kamienia na drogi w okręgu Zaleszczyckim w Zaleszczykach..

Dnia 21 sierpnia: Sprzedaż realności nr. 323¼ we Lwowie.

Dnia 25. sierpnia: Sprzedaż eraryalnych stajen końskich nr. 1, 2. i 3. w Zbarażu.

Dnia 26. sierpnia: Sprzedaż realności nr. 451 w Podhajcach i nr. 77 m. w Stanisławowie. Wydzierżawienie myt drogowych na rok administracyjny 1863 w Radymnie i Szechiniach i mostowych w Mościskach w Przemyślu, — drogowych i mostowych w Dornie, Pojanastampi i Suczawie w Czerniowcach, drogowych w Kołomyi, a drogowych i mostowych w Stryju i Wystowie w Stryju, w Iskrzyni, Rymanowie, Besku i Dąbrowce w Sanoku.

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim: „**Marya Stuart**", trajedya Szyllera w 5. aktach. Przedostatni występ gościnny pani *Hauptman-Versing.*

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Dulski Ed., z Iławoza; Wyszkan Jerzy; z Besarabii; Sabiński Franc. i Wojciechowski Leopold, z Lubowy.

Hotel Langa: Risnich Stefan, c. ros. porucza., z Kijowa; Meyer Eugen, c. k. pułk. lekarz, z Stanisławowa.

Hotel krakowski: Inländer Jak., Dr. medecyny, z Buczacza; Rozborski Ant., z Buchowiec.

Pod Tygrysa: de Mogiła Stankiewicz, c. k. major, z Małpy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.

PP. Ratyński Stan., do Gradowic; Tołkacz Włod., do Rosyi; Strzelecki Bronisław, do Złoczowa; Janicki Wiktor, do Ostrożca; Kociejowski Alexander, do Rosyi; Lewartowski Alexander, do Zimnej wody; Vernaw Jerzy, do Mołdawy; Winiawski Ignacy, do Mokrotyna; Korwin Jan, do Jureczkowa; Sermak Józef, adw. kraj., do Przemyśla.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 31. lipca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po wietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	324.84	+ 18.0	80.6	półn.	sł.	pogoda
2. god. po poł.	324.53	+ 25.9	33.8	zachodni	„	pochmurno
10. god. wiecz.	325.98	+ 17.6	71.4	„	„	„

Kurs lwowski.

Dnia 1. sierpnia.

		gotówką zł.	c.	towarem zł.	c.
Dukat holenderski . .	wal. austr.	5	91	5	98
Dukat cesarski	„ „	5	93	6	—
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	22	10	35
Rubel srebrny rosyjski . . .	„ „	1	95	1	98
Talar pruski	„ „	1	86	1	89
Polski kurant i pięciozłotówka . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	55	80	30
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	55	84	30
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	93	71	58
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	10	82	80
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	226	—	227	75

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 1 sierpnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82 65. Metaliki po 5% za 100 zł. 71 50, po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 800. —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 216 —; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 125 90. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 97. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 123.75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 30. lipca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% . .	65 30	65.70
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.30	82 50
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82.50	82.60
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	71 15	71.25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71 30	71.50
dtto. „ 4½%	62 75	63.—
dtto. „ 4%	55 25	55.50
dtto. „ 3%	41 —	41 50
dtto. „ 2½%	35 50	36.50
dtto. „ 1%	14 10	14.25
Przez. do wylos. z r. 1839	126.—	126 50
„ 1854	90 75	91.—
„ 1860	91 50	91.70
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł . .	92 60	92 80
Renty Como po 42 lir. aus.	17 —	17.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67 50	68.-
„ 4½%	61 50	61 75
„ 4%	54.50	54.75
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48.—	48.50
„ 3%	—.—	48.—
„ 2½%	45 50	46.50
„ 2¼%	40.—	41.-
„ 2%	36.—	37. —
„ 1¾%	31.—	32.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	67.—	68.—
„ 4½%	61.50	61.75
„ 4%	54.50	54.75
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi .	86.50	87.—
Wyż. Aust. i Salb.	86.50	87.—
Czech	86.50	87.50
Morawii	90 50	91.—
Szląska	88.50	89 —
Styryi	87.—	87.50
Tyrolu	95.—	96.—
Kar., Krainy. i Wyb.	86.50	88.50
Węgier	72 —	72 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Banatu Tem. . .	70.75	71.—
Kroacyi i Slawonii	72.50	73.—
Galicyi	70 80	71 20
Siedmiogr. i Bukow	70.25	71.50
Lom. wen. poż. z r. 1850	96 —	96 50
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy: po 5%	67. —	68.—
„ 4%	54 50	54.75
„ 3½%	48.—	48.50
„ 3%	40.50	41.-
„ 2½%	35.—	36.
„ 2%	28.—	29.—
„ 1¾%	25.—	26.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł. . .	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł. . .	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł. . .	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł. . .	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł. . .	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	799 —	801
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	216 10	216 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	644 -	646 -
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1979. -	1981.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	245 —	245 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157.—	157 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. .	124 50	124 75
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.-	147.-
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	284 50	285.50
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	227 —	227.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	43.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	—.—	98.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	—.—	700.-
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	175.—	177.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . .	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	154.—	156.-
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	431.—	432 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	227.—	229. -
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	398.—	401.
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . .	390 —	395 —
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. . . .	225.—	230 —

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.: 6let. po 5%	104 25	104 50
10 „ 5%	101 —	101 50
przeznacz. do los. po 5%	89.50	89.75
Banku narodowego w wal. austr.: na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5% .	85.30	85.50
Gal. Tow. kred. po 4% . .	78 50	79 50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.—	97 25
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	100 50	101.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	137.50	138 —
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	132.50	133 —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.25	93.75
Kol. Gloggn. za 100 zł. .	90.—	90.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	83.—	83.50
Lloyda za 100 zł. . . .	90.—	91.-

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	129 60	129 80
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	95. —	95.50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	121. —	122.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.75	37.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	95 50	96 —
Salma „ 40 „ „	37.—	37 50
Palfiego „ 40 „ „	38.—	38.50
Clarego „ 40 „ „	36 75	37.—
St. Genois „ 40 „ „	38 —	38.50
Windischgrätza 20 zł. „	22 50	23 —
Waldsteina 20 „ „	22. —	22 25
Keglevicha 10 „ „	15.—	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	105 50	105.60
Berlin za 100 tal. . . .	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal. . .	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	105 60	105 75
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B. .	93 50	93 50
Lipsk za 100 tal. . . .	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt . .	125 50	125 50
Lugdun za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	49 50	49.60
Marsylia za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	49.70	49.70
Praga za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men. . . .	5 95½	5.96
dtto. pełnej wagi . .	5 95½	5.96
Korona	17.20	17.23
20frankówka	10.02	10.09
Rosyjski impery. . . .	10.28	10.35—
Talar związkowy . . .	1.85—	1.86
Srebro	123 50	123 75

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiej kasy oszczędności

z dniem 31. lipca 1862.

Stan czynny.

Gotowizna	złr.	51.094	kr. 13	den. 5		
Papiery publiczne: a) nieulegające kursowi i płatne za okazaniem . . .	„	99	„ 47	„ —		
b) „ „ z terminem najdłuższym sześciu miesięcy . . .	„	449.842	„ 50	„ —		
c) sprzedajne po kursie . . .	„	280.228	„ 85	„ —		
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90 . . .	„	318.973	„ 50	„ —		
Weksle: których termina nie nadeszły „ „ „ „ . . .	„	109.700	„ —	„ —		
Pożyczki hypot.: a) ziemskie . . .	„	1,861.789	„ 31	„ —		
b) miejskie . . .	„	860.256	„ 56	„ —		
Rachunek różnych osób: drobne należytości i niedobory . . .					złr.	4.476 kr. 41 d. —

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca . . . . . złr. 3,549.648 kr. 53 d. —

w m. b. włożyło 878 stron . złr. 107.127 kr. 63 —d. złr.

„ „ „ wypłacono 1180 stron. „ 120.540 „ 79 —„ złr.

Przewyżka zwróceń . . . . . . 13.413 kr. 16 d. — . . . złr. 3,536.235 „ 37 „ —

Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają . . . . . . 67.653 „ 25 „ —

Ogóły . . . . . . złr. 3,931.984 kr. 32 d. 5 złr. 3,608.365 kr. 3 den. —

Odjąwszy sumę mniejszą od większej . . . . . „ 3,608.365 „ 3 „ —

Przewyżka surowa stanu czynnego, stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizyi . . . . . „ 323.619 „ 29 „ 5

Lwów, dnia 31. lipca 1862.

Z Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Za Naddyrektora Karol Werner. S. Krawczykiewicz.

(Dodatek)